

Episod 3:

- Hur verkar känslan vara mellan makarna när mannen kommer hem?
- Vad tycker du är den egentliga orsaken till paret's äktenskapskonflikt?
- Hur tolkar den lilla flickan sina föräldrars gräl?
- Vad tror du att Robertos telefonsamtal gäller?

Episod 4:

- Vad är roten till konflikten mellan paret tror du?
- Varför tror du att just denna miljö valts för denna episod?
- Vad har paret för relation till varandra?
- Vem är Andreas?

Episod 5:

- Varför tror du att ingen konflikt mellan barnen äger rum trots deras olikheter?
- Diskutera varför barnepisoden förläggs till slutet av dramat istället för början? På vilket sätt skulle det ha förändrat filmupplevelsen?
- Vad syftar titeln "Vaniljchoklad" på?

Generella frågor:

- Vad tror du är filmens budskap?
- Diskutera på vilket sätt episoderna skiljer sig åt? Likheter?
- Finns det en röd tråd eller en gemensam nämnare i dramat?
- Diskutera på vilket sätt de olika konflikterna är kopplat till identitet och mångfald?
- Vad är innebörden av identitet för dig? Hur ser du på din egen identitet? Kan man ändra sin identitet?
- Hur skulle du definiera mångfald? Vad innebär mångfald för dig?
- Hur uppfattar du identitetsolikheter i relationer? Positivt? Negativt? Argumentera för din ståndpunkt.

Uppgift

- Välj en av episoderna och skriv en kort uppsats om vad du tror har hänt tidigare, hur personerna kommit till den punkt då episoden börjar.

5

Vill du veta mer?

www.allaolikaallalika.se

- Nätverket AOAL kämpar för alla ungas rätt att vara sig själva, de arbetar mot fördomar och diskriminering.

<http://lankskafferiet.skolutveckling.se>

- Myndigheten för Skolutvecklings sajt med länkar till webbplatser du kan använda i skolarbetet.

www.kunskapsbanken.lsu.se

- Under fliken "Jämställdhet och mångfald" kan man ladda hem material om metoder för att starta en diskussion, t.ex. baserat på tjej- och killgrupper.

Läs mer om
våra filmer på
kunskapsmedia.se

Om Kunskapsmedia

Kunskapsmedia AB är ett medieföretag som producerar och distribuerar utbildningsprogram på video/dvd/TV till bland annat AV/Mediacentraler, skolor, företag, förvaltningar och organisationer. Genom pedagogiska program kan man påverka attityder samt engagera och stimulera inlärning av ny kunskap. Har du tips på filmer vi borde köpa in eller producera? Kontakta oss på info@kunskapsmedia.se

Kunskapsmedia AB
Kolonien
Telefonvägen 30 7tr, 126 37 Hägersten
Tel: 08-545 634 60
E-post: info@kunskapsmedia.se
www.kunskapsmedia.se

6

Studiehandledning

Vaniljchoklad

Vi följer fem korta historier om kärleksrelationer i olika åldrar, som skiljer sig från varandra i form och innehåll men som tillsammans bildar en helhet. Olika men ändå lika. Kan vi leva tillsammans trots våra olikheter? Eller stämmer myten "lika barn leka bäst"?

Produktion: ©Toomaj Jahanbani, Sverige
Svensk distribution: ©Kunskapsmedia AB 2009
Filmnr: 1257KM

© Rättigheterna till studiematerialet ägs av Kunskapsmedia AB.
Du har rätt att använda dig av studiematerialet i samband med visning av programmet.

Vaniljchoklad

Programmets innehåll

Vaniljchoklad är en film som öppnar för en diskussion om relationer, identitet och mångfald. Vi får fem korta inblickar i fem olika kärleksrelationer.

Par som glider ifrån varandra, missförstår och misstror, par vars olika kulturer delar dem, ung kärlek som spirar samt gammal kärlek som rostat.

Varför tenderar vi att se våra olikheter i ett negativt ljus när de kan komplettera snarare än exkludera varandra?

Mår relationerna med våra medmänniskor bättre om vi vågar öppna oss och kommunicera mer?

Vit och svart är inte varandras motsats utan en barnligt enkel ekvation - vaniljchoklad.

Vaniljchoklad är episodisk kortfilm som handlar hur identitets-olikheter i olika skepnader skapar konflikter i relationer. I fem korta episoder följer vi par i olika åldrar från barndom till ålderdom.

Dramat avslutas med att två barn med olika bakgrund visar att identiteten och kärleken inte har några naturliga gränser.

Syfte/inlärningsmål

- Att presentera mångfald och kulturkrockar på ett personligt plan
- Öppna för diskussion om relationer, identitet och mångfald

Mål som eleverna bör ha uppnått efter genomgången grundskola och gymnasiet bl.a.

- utvecklar kunskap om och förmåga till inlevelse i olika livsmönster och ser orsaker till variation i tid och rum men även det gemensamma i olika kulturer
- gör det till en vana att i sitt handlande ta hänsyn till allas lika värde och rättigheter, oberoende av exempelvis kön, klass och etnisk tillhörighet
- utvecklar kunskap om och förståelse av det mångkulturella samhället

Om Vaniljchoklad

Vaniljchoklad är en film som visar vad som händer när par inte förmår att kommunicera med varandra p.g.a. en ytlig och missvisande syn på sin egen och partners identitet. Paret antar att deras olikheter är naturliga och inte socialt konstruerade.

Det är just detta som ifrågasätts i den sista episoden. För lilla Klara är Benjamin inte svart, han är brun och har samma färg som det hon älskar mest i livet, nämligen choklad. På så sätt ger hon honom en ny identitet som snarare kompletterar än exkluderar hennes egen identitet.

Kommunikation, identitet och mångfald:

En sund och meningsfull relation bygger på att man lyssnar på varandra, på ömsesidig förståelse. Den tyske filosofen Georg Gadamer menar att förståelse inte handlar om objektivitet eller opartiskhet utan snarare om ett socialt möte.

Förståelse blir i själva verket bron som binder samman identitet och mångfald. Vad är då identitet och vad innebär mångfald? Enkelt uttryckt, handlar identitet om vilka vi är, hur vi definierar oss själva.

I den mån vi har olika roller i vår vardag besitter vi också olika identiteter, t.ex. svensk, europé, världsmedborgare osv. Identiteten är inte bara föränderlig utan också mångfacetterad.

Mångfalden ligger i vår identitet, något som vi upptäcker genom mötet, förståelsen och integrationen med den "andre". Ifrågasättandet av identiteten blir därför ett sätt att medvetandegöra de binära strukturer (svensk-Invandrare, vit-svart etc.) som fastlåser oss vid en enskild identitet och osynliggör den mångfald av identiteter som gömmer sig i oss. Identiteten är således inte en naturlig kategori utan en kulturell konstruktion och mångfald utgör själva identitetsöverskridandet.

Relationskonflikterna i dramat handlar om identitetskonflikter i olika skepnader, etnicitet, kön/genus, social klass, religiös tro etc. Varken tonårsparet, det unga paret, medelåldersparet eller det äldre paret vägrar att träda ur sitt ytliga själv och "möta" den andre. De har accepterat den stereotymässiga identitet som de har blivit påtvingade av samhället. Paret tycks anta att deras olikheter är naturliga, statiska och ödesbestämda. Det är just detta som lilla Klara ifrågasätter i den sista episoden, d.v.s de vuxnas (kultursamhällets) missvisande kategorisering av människor i överförenklade kategorier. Genom att ge Benjamin en ny identitet, brun (choklad) istället för svart, skapar hon nya broar, nya möjligheter.

En viktig fråga som filmen lämnar öppen är den avslutande episodens förhållande till övriga episoder. Med andra ord, är barnens gränslösa kärleksförklaring till varandra blott en naiv början på en ond cirkel, d.v.s. kommer deras relation utvecklas i samma negativa riktning som ungdomarna i första episoden? Eller kan skolan och kulturen bryta denna onda cirkel genom att ta vara på barnens positiva inneboende potential och förebygga exkluderande grupperingar som förhindrar integration och mångfald att få fotfäste i samhället? Av den avslutande episoden ska det framgå vilken viktig roll kulturen och skolan har att spela som sociala agenter.

Allmänna råd inför visningen:

- Gå igenom filmen för att lära dig filmens pedagogiska uppbyggnad och huvudbudskap.
- Tänk igenom vad du ska be deltagarna fokusera på.
- Hur ska du använda filmen? Som starter, som utgångspunkt för diskussion/grupparbete?
- Hur ska du följa upp filmvisningen?
- Introducera filmen genom en kort beskrivning av innehållet och tala om hur det berör deltagarna.
- Tala om varför du valt just det här programmet.
- Ange om deltagarna ska fokusera på något särskilt och om de ska föra anteckningar.
- Informera om vad som ska hända efter filmens slut.
- Koppla filmen till deltagarnas egen situation.

Diskussionsfrågor

Innan ni startar en diskussion kring filmen i gruppen är det viktigt att läraren/ledaren funderar igenom hur man ska hantera diskussionen och svaren. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar.

Episod 1:

- Var tror du att konflikten mellan ungdomsparet äger rum?
- Hur föreställer du dig ungdomsparet utseendemässigt? Varför?

Episod 2:

- Hur skulle du reagerat om du befann dig i Lisas situation?
- Hur skulle du reagerat om du vore i Fredriks situation?
- Lisa anklagar Fredrik för att vara "ett precis lika stort svin som alla andra killar". Varför tror du att hon säger så?
- Fredrik hävdar att "tjejer måste vara de falskaste här i världen". Vad tror du han menar med det?

FILMFAKTA

> **Ämne:** Samhällskunskap, Livskunskap, Samlevnad, Kortfilm

> **Ålder:** Från 13 år (H, Gy, Vux)

> **Speltid:** 9 minuter

> **Svenskt tal**

2

3

4